

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

**КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНИХ
СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

**ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА) ЗА ПРОФЕСІЙНИМ
СПРЯМУВАННЯМ**

підготовки *бакалавра*

галузь знань *01 Освіта/Педагогіка*

спеціальності *103 Науки про Землю*

освітньо-професійної програми *«Гідрологія»*

Форма навчання	денна
Курс	1-4
Семестр	1 – 8

Луцьк – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська) за професійним спрямуванням» підготовки бакалаврів, спеціальності 103 Науки про Землю; за освітньо-професійною програмою «Гідрологія». 29 вересня 2021 р. – 11 с.

Розробники: Лавриненко Олександр Леонідович, кандидат психологічних наук, доцент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей, glavr@ukr.net

Тригуб Галина Василівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей, galya.trigub@gmail.com

Ясінська Оксана Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей, oyas@bigmir.net

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей

Протокол № 3 від 29 вересня 2021 р.

Завідувач кафедри:

Троцюк А. М.

© Лавриненко О.Л., Тригуб Г.В., Ясінська О.В.

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<i>Денна форма навчання</i>	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна
	Спеціальність: 103 Науки про Землю	Роки навчання: 1, 2, 3, 4
Кількість годин: денна – 360 Кредитів: денна	Освітня програма: «Геодезія»	Семестр: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
		Практичні: денна – 280 год.
ІНДЗ: немає	Бакалавр	Самостійна робота денна – 58 год.
		Консультації денна – 22 год.
		Форма контролю: залік: 2, 6 семестри екзамен: 4, 8 семестри
Мова навчання	Англійська	

ІІ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

Лавриненко Олександр Леонідович, кандидат психологічних наук, доцент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей, glavr@ukr.net

Тригуб Галина Василівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей, galya.trigub@gmail.com

Шевчук Тетяна Римівна, асистент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей, tr.shevchuk@gmail.com

Комунікація зі студентами: електронною поштою, на заняттях згідно розкладу, за графіком консультацій.

Розклад занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Розклад консультацій. Консультації проводяться згідно розкладу, що розміщений на сайті кафедри природничо-математичних спеціальностей:

<https://eenu.edu.ua/uk/chairs/inozemnih-mov-prirodniccho-matematichnih-specialnostey>

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу

Силабус навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська) за професійним спрямуванням» складено відповідно до освітньо-професійних програм «Гідрологія» підготовки бакалавра галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 103 Науки про Землю.

Курс «Іноземна мова (англійська) за професійним спрямуванням» всебічно розвиває особистість природничо-математичного профілю і зорієнтований на формування навичок і вмінь практичного володіння англійською мовою зі свого фаху та на розвиток у студентів мовної (лінгвістичної), мовленнєвої (комунікативної) та соціокультурної (країнознавчої та лінгвокраїнознавчої) компетентностей. **Мовна (лінгвістична)** компетентність включає знання системи мови, правила її функціонування у процесі комунікації та володіння способами й навичками використання вивченого мовного матеріалу; **мовленнєва (комунікативна)** компетентність передбачає здатність сприймати і відтворювати іноземне мовлення у відповідності з умовами мовленнєвої комунікації, створювати власні висловлювання відповідно до мети, завдань та ситуації спілкування, виробляти уміння і навички успішної комунікації; **соціокультурна (країнознавча та лінгвокраїнознавча)** компетентність включає знання про основні особливості соціокультурного розвитку країни та оволодіння певним обсягом культурної інформації про народ, мова якого вивчається.

Предмет вивчення – усне та письмове мовлення, фонетичні та граматичні особливості сучасної англійської мови.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська) за професійним спрямуванням» є:

- практичне оволодіння студентами іноземною мовою професійного спрямування, формування фахової іншомовної комунікативної компетентності для використання іноземної мови в різних сферах професійної діяльності;
- формування навичок читання іншомовних текстів за фахом і вміння передавати отриману з них інформацію в усній та писемній формах;
- розвиток уміння сприймати на слух іншомовну інформацію і будувати мовленнєву поведінку в ситуаціях професійного спілкування.

Основним завданням вивчення дисципліни «Іноземна мова (англійська) за професійним спрямуванням» є оволодіння усіма видами мовленнєвої діяльності:

- читанням (оглядовим, інформативним і глибинним) у роботі з літературою зі спеціальності;
- говорінням у ситуаціях професійно-ділового та повсякденного спілкування з урахуванням соціокультурного аспекту іноземної мови;
- аудіюванням на матеріалі іноземної мови за спеціальністю;
- писемним мовленням в рамках певних писемних жанрів і професійної тематики.

3. Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми вивчення курсу сприяє набуттю здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності предметної області наук про Землю або у процесі навчання із застосуванням сучасних

теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умови недостатності інформації (ІК).

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього:	Практ. :	Сам. роб.:	Конс.:	*Форма контролю/ Бали
1 рік навчання					
Змістовий модуль 1. THE NATURE AND PURPOSE OF GEOGRAPHY.LAND.					
1 семестр					
Тема 1. The Science of Geography.	17	14	2	1	
Тема 2. The Round Earth on Flat Paper.	17	14	2	1	
Тема 3. Grammar: Indefinite Tenses	12	8	3	1	
2 семестр					
Тема 4. The Earth and Its Structure.	18	14	3	1	Залік / БАЛІ: поточні 0-40 підсумкові 0-60
Тема 5. Inner Forces that Change the Earth's Structure.	17	14	3	1	
Тема 6. Grammar: Continuous Tenses	9	6	2	1	
Разом за модулем 1	90	70	15	5	
2 рік навчання					
Змістовий модуль 2. WATER. THE EARTH'S RESOURCES.					
3 семестр					
Тема 1. Wonders of water.	17	14	2	1	
Тема 2. Stops in the water cycle.	17	14	2	1	
Тема 3. Grammar: Perfect Tenses	11	8	2	1	
4 семестр					
Тема 4. The use of resources.	18	14	3	1	Іспит / БАЛІ: поточні 0-40 підсумкові 0-60
Тема 5. Energy resources support industrialization.	18	14	3	1	
Тема 6. Grammar: Passive Voice	9	6	2	1	
Разом за модулем 2	90	70	14	6	
3 рік навчання					
Змістовий модуль 3. CLIMATE, SOILS AND VEGETATION. INDUSTRY.					
5 семестр					
Тема 1. The Atmosphere Makes Life on Earth Possible.	17	14	2	1	
Тема 2. Four Conditions in the Earth's Atmosphere Cause Weather.	17	14	2	1	
Тема 3. Grammar: Conditionals	12	8	3	1	
6 семестр					
Тема 4. Industrial activity and location.	18	14	3	1	Залік / БАЛІ:

Тема 5. Mining. Oil and natural gas.	17	14	2	1	поточні 0-40 підсумкові 0-60
Тема 6. Grammar: Phrasal Verbs	9	6	2	1	
Разом за модулем 3	90	70	14	6	
4 рік навчання					
Змістовий модуль 4. AGRICULTURE. WORLD CULTURES.					
7 семестр					
Тема 1. Agricultural land use.	16	14	2	-	
Тема 2. Development of the agriculture.	17	14	2	1	
Тема 3. Grammar: Relative Clauses	12	8	3	1	
8 семестр					
Тема 4. World cultures: unity and diversity.	18	14	3	1	Іспит / БАЛІ: поточні 0-40 підсумкові 0-60
Тема 5. World nations and economic development.	18	14	3	1	
Тема 6. Grammar: Gerund and Infinitive	9	6	2	1	
Разом за модулем 4	90	70	15	5	
Види підсумкових робіт: Модульна контрольна робота					Бал: 10
Всього годин за 4 роки навчання	360	280	58	22	

Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота студента включає:

- підготовку до практичних занять: виконання усних і письмових завдань, опрацювання; основного й додаткового лексичного та граматичного матеріалу;
- систематизацію вивченого матеріалу для написання модульних контрольних робіт, диктантів, перекладів, підсумкових тестів.

Окрім названих аспектів, студент виконує наступні завдання у межах відповідних змістових модулів:

Таблиця 3

Самостійна робота для денної форми навчання

№ п/п	Тема	К-ть год.
I семестр Змістовий модуль 1. THE NATURE AND PURPOSE OF GEOGRAPHY.LAND.		
1.	Тема «The Science of Geography»: Скласти термінологічний словник на тему «Наука географія».	2
2.	Тема «The Round Earth on Flat Paper»: Скласти і розіграти діалог про представлення Землі на паперовій площині.	2
3.	Тема «Grammar: Indefinite Tenses»: Виконати вправи на закріплення граматичного матеріалу.	3
II семестр Змістовий модуль 1. THE NATURE AND PURPOSE OF GEOGRAPHY.LAND.		
4.	Тема «The Earth and Its Structure»: Скласти термінологічний словник на тему «Структура Землі».	3
5.	Тема «Inner Forces that Change the Earth's Structure»: Скласти проект про планету Земля, її структуру та сили.	3

6.	Тема «Grammar: Continuous Tenses»: Виконати вправи на закріплення граматичного матеріалу.	2
III семестр Змістовий модуль 2. WATER. THE EARTH'S RESOURCES.		
1.	Тема «Wonders of water»: Написати есе про чудеса води.	2
2.	Тема «Stops in the water cycle»: Скласти і розіграти діалог про причини зупинок циклу води.	2
3.	Тема «Grammar: Perfect Tenses»: Виконати вправи на закріплення граматичного матеріалу.	2
IV семестр Змістовий модуль 2. WATER. THE EARTH'S RESOURCES.		
1.	Тема «The use of resources»: Написати аргументованого листа американському другу, який хоче дізнатись про переваги і недоліки використання природних ресурсів.	3
2.	Тема «Energy resources support industrialization»: Скласти і розіграти діалог про енергетичні ресурси які використовуються для підтримання розвитку промисловості.	3
3.	Тема «Grammar: Passive Voice»: Виконати вправи на закріплення граматичного матеріалу.	2
V семестр Змістовий модуль 3. CLIMATE, SOILS AND VEGETATION. INDUSTRY.		
1.	Тема «The Atmosphere Makes Life on Earth Possible»: Скласти термінологічний словник на тему «Атмосфера створює умови життя на Землі».	2
2.	Тема « Four Conditions in the Earth's Atmosphere Cause Weather»: Скласти і розіграти діалог про чотири стани Земної атмосфери які спричиняють погоду.	2
3.	Тема «Grammar: Conditionals»: Виконати вправи на закріплення граматичного матеріалу.	3
VI семестр Змістовий модуль 3. CLIMATE, SOILS AND VEGETATION. INDUSTRY.		
1.	Тема « Industrial activity and location»: Висловити власну думку на задане висловлювання про переваги та недоліки промислових підприємств.	3
2.	Тема « Mining. Oil and natural gas»: Виконати презентацію про корисні копалини.	2
3.	Тема «Grammar: Phrasal Verbs»: Виконати вправи на закріплення граматичного матеріалу.	2
VII семестр Змістовий модуль 4. AGRICULTURE. WORLD CULTURES.		
1.	Тема « Agricultural land use»: Скласти і розіграти діалог про використання сільськогосподарських земель.	2
2.	Тема « Development of the agriculture»: Скласти проєкт про розвиток сільського господарства у вашому регіоні.	2
3.	Тема «Grammar: Relative Clauses»: Виконати вправи на закріплення граматичного матеріалу.	3
VIII семестр Змістовий модуль 4. AGRICULTURE. WORLD CULTURES.		
1.	Тема «World cultures: unity and diversity»: Скласти термінологічний словник на тему «Світові культури: єдність та різноманіття».	3
2.	Тема « World nations and economic development»: Висловити власну думку на одне із заданих висловлювань про народи світу та їхній економічний розвиток.	3
3.	Тема «Grammar: Gerund and Infinitive»: Виконати вправи на закріплення граматичного матеріалу.	2

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється провідним викладачем на практичних заняттях в межах відповідного навчального модуля. Кожний вид роботи студента оцінюється в 10 балів. Кількість здобутих поточних балів студента визначається шляхом множення середнього арифметичного числа на коефіцієнт 4. Середнє арифметичне число визначається шляхом поділу загальної кількості отриманих балів на кількість видів робіт.

Поточний контроль на практичних заняттях проводиться у таких **формах**:

1. Вибіркове усне опитування перед початком занять.
2. Фронтальна перевірка виконання домашніх завдань.
3. Виклик до дошки окремих студентів для самостійної доповіді, відповіді на окремі питання.
4. Оцінка активності студента у ході заняття (внесення пропозицій, прийняття оригінальних рішень, надання уточнень і визначень, доповнення попередніх відповідей тощо).
5. Виконання модульної контрольної роботи в кінці вивчення кожного змістового модуля.

Система нарахування балів за виконання кожного виду роботи з теми:

9-10 балів студент отримує за відмінне знання нового лексичного матеріалу; за самостійний, логічний, граматично вірний усний і письмовий переказ прочитаного тексту із максимальним застосуванням нових слів та виразів; за фонетично правильне читання й грамотний переклад уривку із прочитаного тексту; за повні усні відповіді з використанням інформації з додаткових джерел на аудиторних заняттях; відмінне виконання письмових робіт (диктантів, перекладів, тестових завдань) і ставиться за широкі й системні знання теоретичного і практичного матеріалу з фонетики, лексики та граматики англійської мови;

7,5–8,9 балів студент отримує за хороше знання нового лексичного матеріалу; за самостійний, логічний, граматично вірний усний і письмовий переказ прочитаного тексту із середнім застосуванням нових слів та виразів; за фонетично правильне читання й досить грамотний переклад уривку із прочитаного тексту; за повні усні відповіді на аудиторних заняттях; досить добре виконання письмових робіт (диктантів, перекладів, тестових завдань) і ставиться за хороші знання теоретичного і практичного матеріалу з фонетики, лексики та граматики англійської мови;

6–7,4 балів студент отримує за базове знання нового лексичного матеріалу; за самостійний, загалом граматично вірний усний і письмовий переказ прочитаного тексту з мінімальним застосуванням нових слів та виразів; за фонетично правильне в загальному читання й грамотний переклад уривку із прочитаного тексту; за неповні усні відповіді на аудиторних заняттях; задовільне виконання письмових робіт (диктантів, перекладів, тестових завдань) і ставиться за знання базових питань теоретичного і практичного матеріалу з фонетики, лексики та граматики англійської мови;

0–5,9 балів студент отримує за незнання базового нового лексичного матеріалу; за граматично невірний усний і письмовий переказ прочитаного тексту без мінімального застосування нових слів та виразів; за фонетично неправильне в загальному читання й неграмотний переклад уривку із прочитаного тексту; за неповні усні відповіді на аудиторних заняттях; незадовільне написання письмових робіт (диктантів, перекладів, тестових завдань) і ставиться за незнання базових питань теоретичного і практичного матеріалу з фонетики, лексики та граматики англійської мови.

Політика викладача щодо студента. Студент повинен відвідувати усі заняття

згідно з розкладом та вчасно виконувати навчальні завдання (зокрема винесені на самостійну роботу) згідно з індивідуальним навчальним планом та силабусом дисципліни. Відвідування занять є необхідним компонентом оцінювання, за яке нараховуються поточні бали. Виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання є обов'язковою умовою об'єктивного оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, програма подвійного диплома) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу. Пропущені з поважних причин заняття потрібно відпрацювати упродовж тижня після виходу студента на навчання після вимушеної перерви.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю знань; надання для оцінювання лише результатів власної роботи; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчально-пізнавальної діяльності і використані джерела інформації. Списування під час модульних контрольних робіт та іспитів заборонені (зокрема із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати під час онлайн тестування лише у випадку його дистанційного проведення та лише для виконання тесту. Жодна з форм порушення академічної доброчесності не толерується.

Про зарахування сертифікатів B2. Сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче як B 2) з освітнього компонента «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» обов'язкової частини навчальних планів усіх ОПП та всіх рівнів вищої освіти дає підстави для перезарахування з підсумковою оцінкою 100 балів. Здобувач звільняється від вивчення перезарахованого освітнього компонента в наступному семестрі (пункти 4.8 і 4.9 Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 11.09.2020).

Політика щодо дедайннів та перескладання: Усі види навчальних робіт здаються у межах вивчення теми, яка завершується написанням модульного тесту. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-3 бали). Перескладання модульних тестів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). У разі відсутності з поважної причини на практичному занятті студент представляє виконані завдання у письмовому вигляді, а також знання студента оцінюють за результатами усного опитування з теми, що, зокрема, визначає рівень володіння тематичними термінами та ключовими поняттями.

Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль проводиться в кінці II, IV, VI і VIII семестрів шляхом проведення заліку та іспиту відповідно, за графіком Центру інноваційних технологій та комп'ютерного тестування у **формі комп'ютерного тестування** знань та вмінь студентів за обсягом, якістю і глибиною та навичками їх застосовування у практичній діяльності.

Вивчення дисципліни на кожному курсі складається з одного змістового модуля та його вивчення не передбачає виконання ІНДЗ. У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. Поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
2. Підсумковий контроль: залік або іспит (максимум 60 балів).

Таблиця 5

Поточний контроль (max = 40 балів)		Підсумковий контроль	Загальна кількість балів
Модуль 1		Модуль 2	
Змістовий модуль 1, 3	Змістовий модуль 2, 4	Залік: комп'ютерне тестування (60 балів)	100
40 (середній бал × коефіцієнт 4)		Іспит (60 балів): усна частина іспиту (10 балів) і комп'ютерне тестування (50 балів)	

Залік/іспит виставляється за умови, якщо студент сумарно за поточне і підсумкове оцінювання у формі комп'ютерного тестування отримав не менше 60 балів. У випадку незадовільної підсумкової оцінки, студент перескладає залік/іспит усно, виконавши певний вид робіт. Максимальна сума балів за курс – 100. Оцінка за засвоєння навчального матеріалу курсу виставляється відповідно до шкали оцінювання.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 6

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

Оцінка **“відмінно”** свідчить про всебічне, систематичне і глибоке знання студентом навчально-програмового матеріалу, знання основних положень та ідей вивчених тем, вільні відповіді на додаткові питання викладача, вміння творчо використовувати здобуті знання з іноземної мови у практичній діяльності та пов'язувати їх зі своєю майбутньою спеціальністю. Градація виставленої оцінки від 90 до 100 балів залежить від ступеню переконливості, логічності викладення навчального матеріалу.

Оцінка **“дуже добре”** і **“добре”** свідчить про повне знання студентом програмового матеріалу, знання основних положень та ідей вивчених тем, обгрунтовані відповіді на додаткові питання викладача, вміння творчо використовувати здобуті знання з іноземної мови у практичній діяльності та пов'язувати їх зі своєю майбутньою спеціальністю, але відсутність достатньої на оцінку "відмінно" глибини та всебічності знань. Градація виставленої оцінки від 75 до 89 балів залежить від обсягу логічної обгрунтованості викладення знань.

Оцінку **“достатньо”** і **“задовільно”** заслуговує студент, який знає основний зміст навчально-програмового матеріалу в об'ємі необхідному для подальшого навчання, але не може творчо використовувати здобуті знання з іноземної мови та пов'язати теоретичний матеріал зі своєю майбутньою спеціальністю, невпевнено відповідає на додаткові питання викладача. Градація виставленої оцінки від 60 до 74 балів залежить від обсягу вивченого

навчально-програмового матеріалу та вміння логічно і послідовно його викладати.

Оцінка *“незадовільно”* ставиться студенту, який має прогалини в знанні основного навчально-програмового матеріалу, невпевнено відповідає на додаткові питання викладача, не вміє пов'язати теоретичний матеріал зі своєю майбутньою спеціальністю, обсяг знань якого не може бути базою для подальшого вивчення навчального матеріалу з іноземної мови.

(А – основна література; В – додаткова література; С – Інтернет-ресурси)

А

1. Троцюк А. М., Гончар К. Л., Онищенко І. А., Панченко В. В., Савічук, В. Я. Тригуб Г. В., Хникіна О. О., Яциняк О. П. English for Geography Students Англійська мова для студентів-географів: навч.-метод. посіб. / під ред. А. М. Троцюк. Луцьк : Вежа-Друк, 2015. 144 с.

2. English: Тексти. Підручник. Для студентів гуманітарних, природничо-географічних і математичних факультетів вищих навчальних закладів / Укладач Є.О. Мансі. К.: Видавничий центр «Академія», 2004. 528 с. (Альма-матер).

3. Davis F., Rimmer W. Active Grammar. Level 2. Cambridge University Press, 2011. 208 p.

4. Англійська мова для географів: Навчальний посібник / В. О. Ужик, Н. І. Черкашина, О. А. Сергеева. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2008. 372 с.

5. Верба Г. В., Верба А. Г. Граматика сучасної англійської мови. Довідник. К.: ТОВ «ВП Логос», 2005. 341 с.

В

1. Гороть Є. І., Коцюк Л. М., Малімон Л. К., Павлюк А. Б. Англо-український словник. Вінниця : Нова кн., 2006. 1698 с.

2. Exam choices. School leaving exam preparation. Reading and Vocabulary. Pearson Central Europe, 2014. 30 p.

3. Longman Dictionary of Contemporary English. [New edition]. Pearson Education Limited, 2003. 1950 p.

4. Macmillan English Dictionary for Advanced Learners. Macmillan, 2007. 1748 p.

5. Murphy, R. English Grammar in Use. – Cambridge University Press, 2007. 382 p.

6. Oxford Wordpower Dictionary. [New 3rd edition]. Oxford University Press, 2006. 823p.

С

1. Українська електронна освітня система «МійКлас». URL: <https://miyklas.com.ua/p/english-language> (Дата звернення 02.09.2021)

2. Prometheus Безкоштовні курси від викладачів України та світу URL: <https://prometheus.org.ua/english/> (Дата звернення 02.09.2021)